

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MEDIULUI DE AFACERI DIN COMUNA RECEA-CRISTUR

Cod apel: POCA/659/2/1/Introducerea de sisteme si standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanța cu SCAP

Cod proiect - 151562

Titlul proiectului - Dezvoltarea Comunei Recea-Cristur prin implicarea partenerilor sociali

Componenta 1 - CP14/2021- pentru regiunile mai puțin dezvoltate - Consolidarea capacității ONGurilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local

Axa Prioritară - Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Operațiunea - Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanța cu SCAP

CUPRINS

1	Introducere	4
2	Metodologia folosită la elaborarea strategiei	5
3	Mediul de afaceri în contextul post-pandemic	17
4	Strategii și politici existente	22
4.1	Strategii europene	22
4.2	Strategii și politici naționale	27
5	Analiza situației existente; definirea problemelor	30
5.1.	Mediul de afaceri din regiunea Nord-Vest	30
5.2.	Mediul de afaceri din județul Cluj	34
5.3.	Mediul de afaceri din comuna Recea-Cristur	37
6	Viziunea strategiei, obiectivul general, obiectivele specifice, măsuri și acțiuni	40
6.1	Îmbunătățirea accesului firmelor la servicii de afaceri de calitate, inclusiv sprijinirea firmelor tinere și antreprenorilor tineri	41
6.2	Dezvoltarea activităților Agricole ecologice	42
6.3	Dezvoltarea activităților turistice	43
6.4	Cresterea accesului și participarea la formarea continuă	45
6.5	Modernizarea administrației publice locale	45

7	Planul de acțiune	48
8	Planul de comunicare	72
8.1	Obiective de comunicare	72
8.2	Definirea publicului vizat în comunicarea strategiei DMA	72
8.3	Comunicarea externă	73
	Bibliografie	74

1. Introducere

Strategia de dezvoltare locală a mediului de afaceri (Strategia DMA) a fost elaborată în cadrul proiectului “Dezvoltarea Comunei Recea-Cristur prin implicarea partenerilor sociali”, Cod Proiect: 151562, ce vizează crearea unei capacități de lucru pe termen lung privind dezvoltarea mediului de afaceri în comuna Recea-Cristur.

Page | 4

Proiectul are ca obiectiv principal creșterea capacității ONG-urilor și a partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării mediului de afaceri local al comunei Recea-Cristur, județul Cluj.

Pentru realizarea acestui obiectiv general al proiectului s-au avut în vedere două direcții prioritare:

1. Derularea unor activități care să contribuie la îmbunătățirea pe termen lung a mediului de afaceri din comuna Recea-Cristur prin creșterea capacității a 34 de persoane (reprezentanți ai ONG-urilor și partenerilor sociali) de a se implica în formularea și promovarea de propuneri pentru dezvoltarea mediului de afaceri local prin dezvoltarea de competențe de educație financiară și planificare strategică
2. Îmbunătățirea capacității Autorității Publice Locale de planificare strategică, de analiză, evaluare și monitorizare, prin crearea unei Strategii de Dezvoltare a mediului de afaceri prin derularea unei campanii de advocacy ca mecanism pentru susținerea și promovarea dezvoltării mediului de afaceri local al comunei Recea-Cristur, județ Cluj și pentru înaintarea propunerilor alternative la politicile publice locale curente

Strategia DMA a fost elaborată pentru a oferi Autorității Publice Locale, cât și mediului de afaceri local și regional un instrument care să susțină un set de priorități

de dezvoltare a mediului de afaceri din comuna Recea-Cristur și din zonele înconjurătoare.

Strategia prezentată în continuare urmărește o viziune pe termen mediu și lung și propune un pachet de 5 direcții de acțiune:

Page | 5

- Îmbunătățirea accesului firmelor la servicii de afaceri de calitate, inclusiv sprijinirea firmelor tinere și antreprenorilor tineri
- Dezvoltarea activităților Agricole ecologice
- Dezvoltarea activităților turistice
- Creșterea accesului și participarea la formarea continuă
- Modernizarea administrației publice locale

2. Metodologia folosită în la elaborarea strategiei

SDM a fost elaborată pornind de la principiul de bază conform căruia acest document trebuie să răspundă aspirațiilor mediului de afaceri local. Astfel, procesul de elaborare a strategiei a fost bazat pe participarea mediului de afaceri încă din prima fază de elaborare, printr-o largă implicare.

Realizarea strategiei de dezvoltare locală are la bază identificarea răspunsurilor la 4 întrebări fundamentale:

1. Unde ne situăm în acest moment?
2. Unde ne-ar plăcea să ajungem?
3. Ce probleme trebuie să ridicăm și cum ajungem la acel nivel?
4. Cum trebuie să acționăm pentru a atinge acel nivel?

Obținerea răspunsurilor necesare a necesitat parcurgerea etapelor prezentate mai jos:

Etapa I. Colectarea și analiza datelor

Page | 6

Colectarea datelor trebuie să vizeze informații privind:

1. scurtă prezentare a zonei;
2. caracteristicile generale ale economiei;
4. domeniul social;
5. domeniul economic.

Începerea demersului de planificare presupune studierea materialelor existente despre comunitate. În acest sens, demersul de planificare strategică este facilitat de existența unor documente de tip strategii de dezvoltare, planuri de dezvoltare, proiecte în desfășurare etc.

Așadar, în această fază au fost studiate documentele realizate la nivelul comunei Recea Cristur: strategie elaborată în trecut, alte planuri și proiecte.

Având în vedere coordonatele spațiale și teritoriale ale oricărei comunități, în demersul de planificare se ține cont de o serie de documente cu caracter strategic.

Prin urmare, pentru colectarea de informații cu privire la prezentarea comunei, s-au studiat Planul de Dezvoltare Locală GAL Valea Someșului, Strategia de Dezvoltare a Județului Cluj pentru perioada 2014 - 2020, Programul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2014 - 2020,, Strategia Europa 2020, precum și date statistice furnizate de Institutul Național de Statistică, prin aplicația Tempo Online și platforma termene.ro.

Analiza datelor vizează următoarele:

1. evaluarea nevoilor;

2. examinarea oportunităților și a constrângerilor;
3. examinarea/evaluarea capacității administrației publice locale.

Etapa culegerii datelor este una extrem de importantă pentru întreg procesul elaborării strategiei de dezvoltare locală. În această etapă s-au derulat două cercetări cantitative, după cum urmează:

- O cercetare cantitativa, care au vizat sondarea unor reprezentanți ai mediului de afaceri din comuna Recea Cristur, pe baza unui chestionar (vezi Anexa 1). Cercetarea a fost finalizată prin realizarea unui raport care conține principalele probleme și lipsuri care se manifestă la nivelul comunei, conform opiniilor reprezentanților mediului de afaceri.

De asemenea, s-au organizat întâlniri de lucru cu reprezentanții mediului de afaceri local, membrii ai rețelei PDL, sub forma atelierelor de lucru de tip brainstorming, în urma cărora a rezultat și un arbore al problemelor și soluțiilor (vezi Anexa 2).

- O cercetare calitativă:
- Un inventar al măsurilor, acțiunilor și activităților factorilor interesați;

Etapa II. Stabilirea strategiei de dezvoltare a mediului de afaceri

1. stabilirea obiectivelor și a criteriilor de dezvoltare;
2. identificarea posibilităților de acțiune;
3. dezvoltarea unei strategii pe obiectivele strategice de dezvoltare.

Etapa III. Selectarea proiectelor de dezvoltare a mediului de afaceri

În această etapă, pe baza rezultatelor obținute în urma cercetărilor derulate, se vor grupa proiectele în funcție de necesitatea lor, prioritizare și de perioada de implementare.

Etapa IV. Pregătirea planului de dezvoltare și implementare

Această etapă presupune:

1. stabilirea calendarului pentru implementarea programului de dezvoltare;
2. stabilirea actorilor interesați
3. stabilirea surselor de finanțare

Strategia de dezvoltare locală a mediului de afaceri al comunei Recea Cristur va fi instrumentul de lucru al administrației publice locale, agreat de întreaga comunitate locală, care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor sau avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente.

De asemenea, Strategia de dezvoltare locală a mediului de afaceri din comuna Recea Cristur se dorește a fi, în aceeași măsură, un instrument de lucru pus la dispoziția tuturor factorilor interesați în progresul economico-social al comunei, iar pe de altă parte, tiparul traseului armonios pentru orizontul de timp propus până în 2027.

Utilizarea instrumentelor de consultare a mediului de afaceri local și a membrilor rețelei PDL a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni, în final, strategia de dezvoltare a mediului de afaceri fiind în consens cu aspirațiile locuitorilor comunei Recea Cristur.

Anexa 1 - CHESTIONAR REALIZAT ÎN CADRUL ACTIVITĂȚII DE ELABORARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A MEDIULUI DE AFACERI AL COMUNEI RECEA-CRISTUR

Page | 9

STIMATĂ DOAMNĂ/DOMNIȘOARĂ/ STIMATE DOMN

Vă invităm să ne sprijiniți în procesul de elaborare al Strategiei de dezvoltare locală a mediului de afaceri din comuna Recea-Cristur, prin completarea acestui scurt chestionar.

Acesta face parte din proiectul ”Dezvoltarea Comunei Recea-Cristur prin implicarea partenerilor sociali”, cod proiect 151562, din cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Părerea dumneavoastră este foarte importantă informarea elaboratorului cu privire la necesitățile identificate de dumneavoastră în dezvoltarea mediului de afaceri al comunei.

Vă mulțumim pentru sprijin!

1. Numele asociației/firmei pe care o reprezentați

2. Forma de organizare:

- ONG (asociație, fundație, federație etc)
- Cooperativă
- Societate comercială (SRL, SA etc)
- PFA, IF, II și alți profesioniști individuali
- Profesii liberale (ex: cabinete notariale, cabinet avocatură, CMI)
- Alte asocieri fără personalitate juridică

3. Ce activitate prestați?
4. Anul înființării
5. Câți angajați/membrii are firma/asociația dumneavoastră?
6. În ce localitate vă desfășurați activitatea?
7. Cât de dificil considerați că este să găsiți angajați cu nivelul și tipul de calificare necesar în activitatea dumneavoastră?
Puteți selecta o singură variantă de răspuns:
  - Foarte dificil
  - Dificil
  - Mediu
  - Ușor
8. În ce măsură considerați că mediul economic din comuna Recea-Cristur este unul favorabil afacerilor?
  - În mare măsură
  - În mică măsură
  - Deloc
  - Nu știu/nu răspund
9. Care este cea mai importantă problemă cu care se confruntă firma dvs.?
Va rugăm să bifati doua optiuni!

Calitatea și accesul la materii prime și resurse
Lipsa furnizorilor locali / zonali
Accesul la infrastructura rutiera și de transport
Controale de la autoritățile / instituțiile publice
Timpul de așteptare pentru rezolvarea problemelor, la serviciile/instituțiile locale
Nivelul scăzut de calificare a resursei umane
Lipsa forței de muncă specializate

10. Cum ar putea sprijini autoritățile locale firma dvs. pentru a crea noi locuri de muncă?

	În mare măsură	În mică măsură	Deloc	Nu stiu	Nu este cazul
Facilități fiscale și birocratice					
Ajutor pentru accesarea de fonduri					
Infrastructura IT					
Îmbunătățiri legislative					
Licitații publice					
Cursuri de reconversie profesională					

Page | 11

11. Cum estimați că vor evolua următorii indicatori la nivelul firmei dvs. în următorii 2 ani?

	Va scădea	Va rămâne neschimbat/ă	Va crește	Nu stiu
Profitul				
Cifra de afaceri				
Numărul de angajați				
Salarii				

12. Cât de mulțumit sunteți de colaborarea firmei/companiei dvs. cu autoritățile publice locale?

- Foarte mulțumit
- Mulțumit
- Nici mulțumit, nici nemulțumit
- Nemulțumit
- Foarte nemulțumit

13. Care sunt aspectele pozitive în relația cu autoritățile locale?

---

14. Care sunt aspectele negative în relația cu autoritățile locale?

---

15. În opinia dvs., care ar fi domeniile de activitate economică, care ar trebui sprijinite cu prioritate de autoritățile locale pentru dezvoltarea economică a comunei Recea-Cristur? Indicați maxim 2 domenii!

- Comerț
- Turism
- Educație și formare în raport cu nevoile pieței de muncă locale
- Cultură și patrimoniu cultural
- Sănătate și infrastructură medicală
- Transport și infrastructură rutieră
- Protecția mediului / ariilor naturale
- Agricultură și creșterea animalelor
- Infrastructura electrică
- Servicii poștale și telecomunicații

16. Indicați două direcții de acțiune pentru creșterea competitivității mediului de afaceri din Comuna Recea-Cristur

- Diversificarea activităților economice la nivel local
- Dezvoltarea parteneriatelor public-privat
- Facilități fiscale pentru investitorii care creează locuri de muncă
- Promovarea produselor locale
- Oportunități și facilități pentru *startup*-uri
- Stimularea micilor producători/antreprenorilor locali

17. Care dintre următoarele obiective credeți că ar trebui îndeplinite cu prioritate prin viitoarea strategie de dezvoltare a comunei Recea-Cristur? Indicați maxim 2 obiective:

- Îmbunătățirea și diversificarea serviciilor publice
- Creșterea productivității agricole
- Atragerea investitorilor pentru crearea de noi locuri de muncă
- Dezvoltarea infrastructurii rutiere

18. Cum evaluați următoarele elemente în raport cu apariția și dezvoltarea unei afaceri în zona Recea-Cristur? Notați, pentru fiecare scenariu, estimarea dumneavoastră:

	Foarte important	Important	Mediu	Puțin important	Deloc important	Nu știu/nu

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

						răspun d
Existența unei zone industriale aflată în proprietatea municipalității						
Accesul la utilitățile necesare desfășurării activității						
Deschiderea și sprijinul din partea autorităților locale						
Acordarea de scutiri sau reduceri la impozitele și taxele locale IMM-urilor, pentru realizarea de noi investiții și crearea de noi locuri de muncă						
Creșterea vizibilității economiei și potențialului economic local către piețele externe						
Infrastructura rutieră și feroviară existentă, atât cea locală, cât și cea națională/europeană din zonă						
Rețea de transportul în comun (pentru angajați) care să						

UNIUNEA EUROPEANĂ

deservească zona industrială						
Disponibilitatea forței de muncă specializată						
Implementarea învățământului dual și profesional						
Disponibilitatea locuințelor pentru angajați						
Școlile și facilitățile pentru copii						
Existența de spații culturale, parcuri, spații de recreere etc						
Calitatea mediului înconjurător						

19. Cum apreciați inițiativa primăriei de a identifica opinia oamenilor de afaceri cu privire la dezvoltarea comunei Recea-Cristur?

- Foarte necesară
- Necesară
- Puțin necesară
- Deloc necesară

20. Cum evaluați capacitatea primăriei de a gestiona dezvoltarea comunei Recea Cristur?

- Foarte ridicată Ridicată Scăzută Foarte scăzută

21. Cât de mulțumit sunteți de implicarea primăriei în susținerea mediului de afaceri local?

- Foarte mulțumit
- Mulțumit
- Nemulțumit
- Foarte nemulțumit

22. Care sunt dificultățile / disfuncționalitățile pe care le întâmpinați în prezent în ceea ce privește mediul de afaceri local?

23. Ce proiecte de investiții pentru stimularea mediului de afaceri pe care le-ar putea realiza Primaria comunei Recea Cristur, considerați ca ar fi cele mai necesare/relevante pentru compania dumneavoastră?

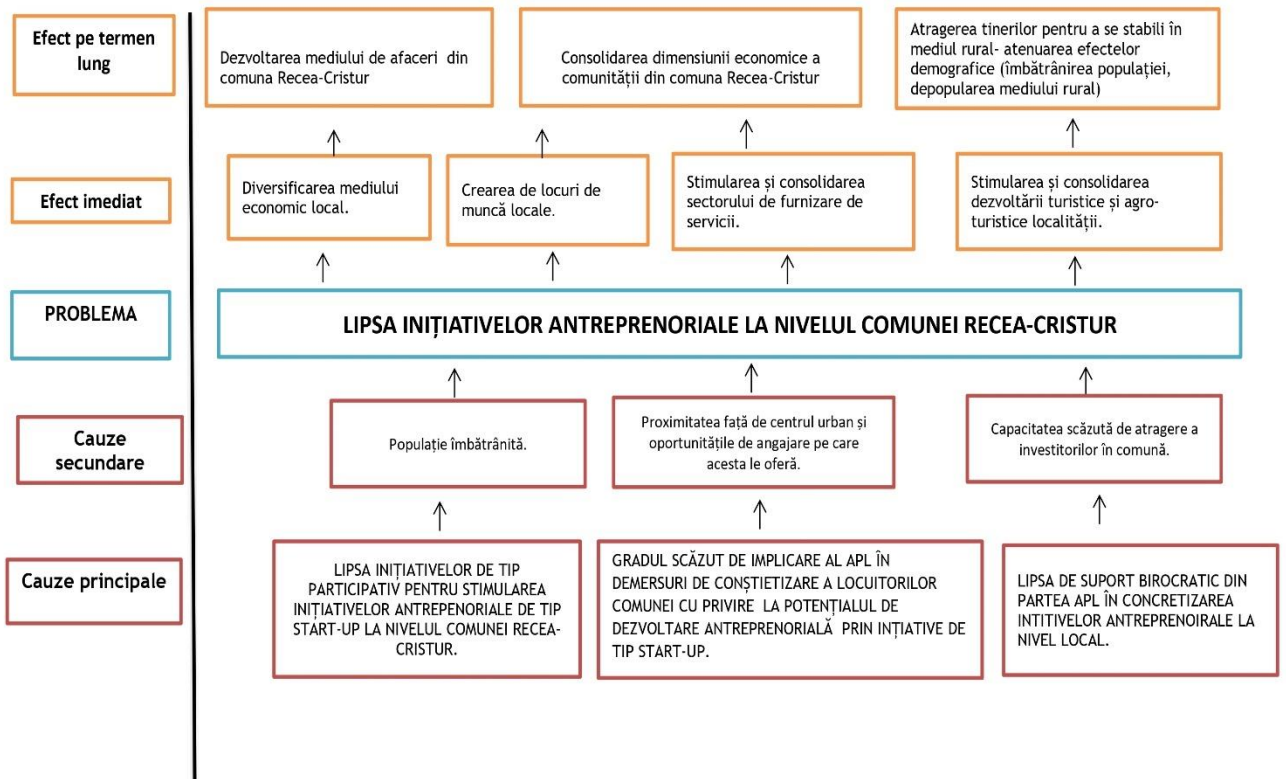

Anexa 2 - Arborele problemelor și soluțiilor

DEZVOLTAREA COMUNEI RECEA-CRISTUR PRIN IMPLICAREA PARTENERILOR SOICALI A 3.1 Formularea de propuneri alternative la politicile locale pentru dezvoltarea mediului de afaceri ANALIZA CALITATIVĂ - ARBORELE PROBLEMELOR ȘI SOLUȚIILOR

3. Mediul de afaceri în contextul post-pandemic

În anul 2020, economia României a fost puternic influențată de apariția pandemiei COVID-19 și de impunerea măsurilor restrictive privind mobilitatea, menite să prevină răspândirea bolii. Începând cu luna mai 2020, aceste restricții au fost treptat relaxate, cu unele dintre ele fiind reintroduse în timpul celui de-al doilea și celui de-al treilea val de îmbolnăviri, însă măsurile nu au mai avut aceeași severitate ca în timpul stării de urgență. Acest lucru s-a reflectat în redresarea economiei în a doua jumătate a anului 2020. De asemenea, începerea campaniei de vaccinare în decembrie 2020 a creat condițiile pentru o accelerare a redresării economice. Economia României s-a contractat cu 3,9% în 2020, cea mai semnificativă scădere anuală înregistrată în trimestrul doi al anului, unde s-a înregistrat o scădere de 10% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2019. Conform estimărilor Comisiei Europene din primăvară, se prevede că economia României va înregistra o creștere de 5,1% în 2021, urmată de o creștere de 4,9% în 2022.

În ultimii 20 de ani, creșterea medie anuală a PIB-ului real a fost de +3,7%, ultimii cinci ani anteriori pandemiei înregistrând creșteri de 4,7%, cu mult peste media statelor membre UE din Europa Centrală și de Est.

Criza Covid-19 a afectat semnificativ economia României, care în 2020 a înregistrat o contracție de minus 3,9% prin diferite canale - întreruperi ale lanțului de aprovizionare din industrie, în special sectorul auto; scăderea cererii externe; închiderea frontierelor și restricțiile interne.

Conform analizei Coface "Vulnerabilitatea mediului de afaceri în contextul pandemiei Covid-19" (<https://www.coface.ro/Stiri-Publicatii/Stiri/Analiza-Coface-Romania-Vulnerabilitatea-mediului-de-afaceri-in-contextul-pandemiei-Covid-19>) s-a estimat o scădere de 6% a cifrei de afaceri la nivel de economie și o potențială creștere cu 14% a creanțelor companiilor active din România în lipsa măsurilor de

UNIUNEA EUROPEANĂ

sprijin oferite de autorități. Vulnerabilitatea companiilor a crescut direct proporțional cu dimensiunea acestora. Sectoarele cel mai grav afectate de acest fenomen sunt comerțul cu ridicata și retail, industria extractivă, transporturi și HoReCa. La polul opus, sectoarele cel mai puțin vulnerabile sunt sănătatea și asistența socială, IT-ul, industria alimentară și a băuturilor sau agricultura.

Page | 18

Impactul negativ al virusului COVID-19 asupra activităților economice a condus la o scădere a prețului petrolului, din cauza existenței unei oferte mai mari decât cererea. În cadrul întâlnirii extraordinare a membrilor OPEC desfășurată în perioada 4-6 februarie 2020, s-a hotărât prelungirea ajustărilor voluntare ale producției până la sfârșitul anului 2020 și implementarea unei ajustări suplimentare până la finalul celui de-al doilea trimestru al anului 2020. Impactul COVID-19 asupra prețurilor petrolului este indirect, afectând volatilitatea piețelor financiare.

Criza cauzată de pandemie a arătat, mai mult decât cele anterioare, nevoia unei schimbări a structurii economiilor, cu accent către activități de protecție a mediului, de implementare și susținere a inovațiilor tehnologice în domeniul digital, de majorare a gradului de incluziune și de reducere a inegalității. Mai mult, criza actuală va presupune eforturi importante de asigurare a sustenabilității datoriilor acumulate, în special la nivelul sectorului public, dar și al celui privat.

Indicatorii principali ai sănătății financiare a sectorului public din România au continuat să se deterioreze, într-o manieră similară cu tendințele internaționale. Spre deosebire de majoritatea țărilor europene, România a avut un spațiu fiscal redus din cauza politicilor aplicate în perioada de expansiune economică. Apoi, necesitatea implementării măsurilor economice pentru a contracara efectele pandemiei a dus la o creștere a deficitului bugetar și la o majorare a datoriei publice, aceasta ajungând până la pragul de semnal.

Pandemia COVID-19 a avut un impact semnificativ asupra profitabilității companiilor, cu un declin de 5% în rezultatul net pentru primele șase luni ale anului 2020 în comparație cu aceeași perioadă a anului precedent. Efectele restricțiilor

impuse pentru a controla răspândirea bolii au avut un impact diferit în funcție de sector, cu companiile din domeniul serviciilor adresate direct populației fiind afectate cel mai grav.

Deficitul bugetar, conform metodologiei naționale, a atins 9,7% din PIB în 2020, depășind nivelul înregistrat în 2019 (4,58% din PIB). Veniturile bugetare din 2020 au crescut cu 0,4% față de 2019, beneficiind de o absorbție puternică a fondurilor europene, care au compensat scăderea veniturilor din facilitățile fiscale oferite companiilor și populației. În același timp, cheltuielile bugetare au crescut cu 14,8% față de anul anterior. Ca rezultat, datoria publică a crescut cu 12 puncte procentuale în 2020 față de sfârșitul anului 2019, ajungând la 47,3% din PIB și marcând cea mai abruptă creștere din ultimii nouă ani. Această cifră se apropie de marginea considerată sustenabilă (estimată între 50-55% din PIB conform BNR).

Page | 19

Similar evoluțiilor așteptate la nivel european, noul cadru economic și financiar, afectat de pandemia COVID-19, a condus la o tendință de ușoară creștere a ratei creditelor neperformante (3,9 la sută, martie 2021, comparativ cu 2,5 la sută în UE, martie 2021) și a ratei restructurărilor (2,8 la sută, martie 2021, comparativ cu 2 la sută în UE, martie 2021), contrabalansată de o îmbunătățire a gradului de acoperire cu provizioane a creditelor (63,8 la sută, martie 2021, față de 44,7 la sută UE, martie 2021).

Raportată la PIB, datoria totală a sectorului populației a crescut cu 0,9 puncte procentuale în luna martie 2021 față de perioada similară din anul 2020, pe fondul declinului produsului intern brut în contextul situației provocate de pandemia COVID-19.

Vulnerabilitatea structurală existentă poate amplifica impactul negativ al pandemiei COVID-19. La sfârșitul anului 2019, 244,1 mii de firme aveau valori ale capitalurilor proprii sub limita reglementată, în scădere cu 5,9% față de anul anterior, reprezentând 35,4% din numărul total de companii nefinanciare. Din

acestea, aproape toate (97%) aveau capitaluri proprii negative (237 mii). Aceste companii necesită o capitalizare semnificativă pentru a ajunge la nivelul reglementat al capitalurilor proprii. La finalul anului 2019, această valoare era de 154,6 miliarde de lei, în scădere cu 2,5% față de anul precedent.

Page | 20

Un aspect important al acestor firme subcapitalizate este gradul lor ridicat de persistență, cu o rată de menținere în această categorie de aproximativ 30% pentru cel puțin 10 ani până la sfârșitul anului 2019. În plus, 14,2% dintre acestea au rămas subcapitalizate în fiecare an începând cu 2008. Durata medie în care aceste companii rămân subcapitalizate este de aproximativ 7 ani.

O altă vulnerabilitate este cea demografică, pe fondul persistenței unui spor natural negativ și a fenomenului migrației din ultimii ani. Îmbătrânirea accentuată a populației, în concordanță cu creșterea proporției persoanelor în vârstă dependente de populația activă (17,3% din populația după domiciliu la 1 ianuarie 2021 este reprezentată de persoane în vârstă de peste 65 ani, în creștere cu 0,4 puncte procentuale față de anul precedent), și tendința continuă de scădere a populației rezidente (-0,5% în 2021 față de 2020) amplifică presiunile asupra pieței muncii. Pandemia COVID-19 a adăugat noi complicații prin creșterea ratei mortalității (+14% în 2020 comparativ cu 2019) și scăderea numărului de nou-născuți (-5% în 2020 față de 2019). Astfel, sporul natural negativ s-a înrăutățit, ajungând la o medie lunară de 9,880 de persoane în anul 2020, față de 5,900 de persoane în 2019. În această situație, este crucială îmbunătățirea disponibilității forței de muncă calificate și optimizarea sistemului educațional, concentrându-se pe pregătirea adecvată a noii generații de lucrători. Dezvoltarea competențelor digitale și a aptitudinilor în domeniul noilor tehnologii poate întări capacitatea forței de muncă de a se adapta la schimbările structurale induse de creșterea automatizării activităților.

Pandemia COVID-19 a avut un impact vizibil asupra pieței imobiliare, însă, spre deosebire de episoadele anterioare de criză, nu se așteaptă efecte negative pe

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

scară largă la nivelul sectorului imobiliar. Incertitudinile care caracterizează evoluțiile economice viitoare, atât din România, cât și pe plan european și global, pot însă pune presiune importantă pe echilibrele pieței imobiliare. Prețul proprietăților rezidențiale s-a majorat în ultimul trimestru al anului 2020 cu 2 la sută în termeni nominali față de T4 2019, înregistrând o scădere secvențială a prețurilor în T3 2020 față de trimestrul anterior de -2,6 la sută

Page | 21

Potrivit analizei realizate de cercetătorii UBB (<https://news.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2020/07/Raport-Economia-Clujului.pdf>), economia Zonei Metropolitane Cluj-Napoca a crescut din ianuarie 2019, până în ianuarie 2020, cu 2,3% la nivelul pieței muncii (cu 5.818 locuri de muncă), ritm de expansiune similar creșterii anuale din ultima decadă, ceea ce a făcut din Cluj cea mai dinamică economie regională din România.

Până la sfârșitul lunii mai 2020 s-au pierdut însă 3.437 locuri de muncă, ceea ce înseamnă o scădere de 1,4% a numărului de salariați. La nivel județean, pierderea a fost de 4.126 locuri de muncă. Astfel, potrivit analizei, 1 din 4 salariați din județul Cluj a avut contractul suspendat în contextul pandemiei, iar până în luna iulie, în județul Cluj au fost suspendate 77.450 de mii de contracte în regim de urgență. Cele mai multe contracte (67%) au fost suspendate în Cluj-Napoca, fapt previzibil în condițiile în care municipiul concentrează 71% din forța de muncă a județului.

Cei mai mulți dintre salariații cu contracte suspendate au fost în șomaj tehnic, indemnizația pentru părinți în contextul pandemiei fiind alocată doar pentru 6% din contractele suspendate.

Categoria de salariați cel mai puternic afectată a fost cea a muncitorilor, studiul arătând că au fost suspendate 33.600 (43%) de contracte pentru persoane angajate ca muncitori calificați, semicalificați (operatori) și necalificați. În industrie, 1 din 3 salariați au fost în șomaj tehnic, iar 24% din totalul contractelor suspendate au fost pentru lucrătorii în comerț. În sectorul de ospitalitate unde

lucrează 11.400 de persoane în Zona Metropolitană Cluj, 62% dintre contractele de muncă au fost suspendate. De asemenea, în sectorul de servicii personale (coafor, frizeri, make-up, fitness), 42% din salariați au avut contractele suspendate.

În perioada stării de urgență au fost suspendate 3.481 contracte pentru directorii generali și executivi ai companiilor mari, iar o parte dintre companii au folosit contextul creat de pandemie pentru a se restructura și a ține sub control bugetul total de salarii.

4. Strategii și politici existente

Strategia DMA este corelată cu strategiile și politicile existente în UE și în România. Cele mai importante elemente strategice și corelații sunt expuse în continuare.

4.1. *Strategii europene*

Strategia Lisabona

Scopul declarat al acestei strategii a fost acela de a revigora politicile comunitare, pe fondul a două provocări majore care afectau economia și societatea: globalizarea și dezvoltarea cu repeziciune a societății informaționale. Obiectivul Strategiei Lisabona își propunea transformarea Uniunii într-un spațiu mai atractiv pentru investiții și muncă, promovarea cunoașterii și inovării și crearea de locuri de muncă mai numeroase și mai bune.

Totuși, din prisma înțelegerii ulterioare, este clar că strategia ar fi trebuit să fie mai bine organizată în vederea punerii accentului pe elementele critice care au jucat un rol cheie în declanșarea crizei, cum ar fi supravegherea robustă și riscul sistemic pe piețele financiare, problemele speculative (de exemplu: piața

imobiliară), și consumatorismul promovat de accesul la credite care, în anumite State Membre, în combinație cu creșteri salariale care depășeau câștigurile în productivitate, au alimentat deficitele de cont curent. Dezechilibrele macroeconomice și problemele de competitivitate au reprezentat fundamentul crizei economice, și nu au fost adresate în mod adecvat în activitatea de monitorizare a economiilor Statelor Membre care se derulează în cadrul Pactului de Stabilitate și Creștere și al Strategiei Lisabona, care au tins să opereze mai degrabă separat decât complementându- se reciproc.

Page | 23

Pentru perioada de programare financiară 2007-2013, statelor membre li s-a solicitat alocarea anumitor sume din fondurile structurale pentru finanțarea proiectelor legate de îndeplinirea obiectivelor Strategiei Lisabona. Libertatea de circulație a capitalurilor a avut drept scop înlăturarea restricțiilor existente în legătură cu circulația capitalurilor între statele membre. Utilizarea Fondurilor Structurale a contribuit de asemenea la îmbunătățirea tangibilității Strategiei Lisabona pentru autoritățile regionale și locale, care au un rol important în implementarea sa. Totuși, experiența a demonstrat că impactul Fondurilor Structurale poate fi amplificat prin îmbunătățirea structurilor de sprijin (ex. în cercetare și inovare și/sau piețele muncii), simplificând cadrele de reglementare (ex. mediul de afaceri, dezvoltarea infrastructurii) și prin consolidarea în continuare a capacității administrative și a eficienței în anumite State Membre.

Un alt aspect important relevat de implementarea Strategiei Lisabona este necesitatea alocării unui buget UE mai mare pentru sprijinirea creșterii și formării locurilor de muncă.

Strategia Europa 2020

Strategia Europa 2020 propune trei direcții generale cheie pentru creșterea economică, de atins prin acțiuni concrete la nivelul UE și la nivel național:

- promovarea cunoașterii, inovării, educației și societății digitale,
- producție mai competitivă, cu o utilizare mai eficientă a resurselor,
- mai mare participare la piața forței de muncă, dobândirea de competențe și lupta împotriva sărăciei.

Strategia se dorește a fi o soluție pentru ieșirea din actuala criză, prin acțiuni la nivel comunitar ajungându-se la transformarea UE într-o economie - a secolului 21 - inteligentă, sustenabilă și incluzivă, care să conducă la creșterea ocupării pe piața muncii, a productivității și a coeziunii economice, sociale și teritoriale.

Astfel, în centrul Strategiei pentru creștere inteligentă, sustenabilă și incluzivă - se vor situa cele trei priorități interconectate, care să definească viziunea comunitară asupra economiei sociale de piață pentru secolul XXI:

1. creștere inteligentă¹³: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
2. creștere sustenabilă¹⁴: promovarea unei economii mai ecologice și mai competitive, care să utilizeze mai eficient resursele;
3. creștere incluzivă¹⁵: promovarea unei economii cu grad înalt de ocupare, care să genereze coeziune socială și teritorială.

Aceste eforturi pentru creștere economică și locuri de muncă necesită asumarea responsabilității la cel mai înalt nivel politic și mobilizarea tuturor părților interesate din întreaga Europă. Sunt stabilite cinci indicatori de referință care definesc nivelul la care ar trebui să se situeze Europa în 2020, în raport cu care vor fi evaluate progresele:

- 75 % din populația în vârstă de 20-64 trebuie să fie angajată;
- 3% din PIB UE trebuie investit în C&D;

- Nivelurile de climă/energie "20/20/20" trebuie atinse (inclusiv creșterea până la 30% reduceri de emisii dacă e posibil);
- Abandonul școlar trebuie să fie sub 10% și cel puțin 40% din generația tânără trebuie să aibe studii superioare;
- Mai puțin cu 20 de milioane de oameni trebuie să se afle în risc de sărăcie.

Niciun stat membru nu poate aborda eficient provocările globale printr-o acțiune izolată. În consecință, Strategia Europa 2020 propune o viziune pentru economia socială de piață a Europei în următorul deceniu și se bazează pe trei domenii prioritare, care se întrepătrund și se stimulează reciproc: creșterea economică inteligentă, dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare; creșterea economică durabilă, promovarea unei economii competitive, cu emisii scăzute de carbon și o utilizare eficientă a resurselor; precum și creșterea economică inclusivă, promovarea unei economii cu un grad ridicat de ocupare a forței de muncă, care să genereze coeziune socială și teritorială.

Pentru îndeplinirea acestor obiective, Comisia propune o agendă Europa 2020 constând dintr-o serie de inițiative-pilot. Punerea în aplicare a acestor inițiative este o prioritate comună, care necesită măsuri la toate nivelurile: organizațiile de la nivelul UE, statele membre, autoritățile locale și regionale.

Agenda Europa 2020 - inițiative-pilot:

- O uniune a inovării - reorientarea cercetării, dezvoltării și a politicii de inovare către provocările majore, reducând în același timp distanța dintre știință și lansarea pe piață, astfel încât invențiile să fie transformate în produse. Drept exemplu, brevetul comunitar ar putea permite întreprinderilor să economisească 289 de milioane EUR în fiecare an;

- Tineretul în mișcare - creșterea calității și a atractivității internaționale a sistemului european de învățământ superior, prin promovarea mobilității studenților și a tinerilor profesioniști. Ca acțiune concretă, posturile vacante în toate statele membre ar trebui să fie mai accesibile la nivelul întregii Europe, iar calificările profesionale și experiența să fie recunoscute în mod corespunzător;
- O agendă digitală pentru Europa - asigurarea unor avantaje economice și sociale durabile printr-o piață unică digitală bazată pe internet ultra-rapid; toți europenii trebuie să aibă acces la internet de mare viteză până în 2013;
- O Europă care își utilizează eficient resursele - sprijinirea tranziției către o economie care utilizează eficient resursele, cu emisii reduse de carbon. Europa trebuie să își mențină obiectivele 2020 în ceea ce privește producția și consumul de energie și eficiența energetică. Acest lucru ar reduce cu 60 de miliarde EUR importurile de petrol și de gaze până în 2020;
- O politică industrială pentru o creștere economică verde - sprijinirea competitivității bazei industriale a UE în lumea de după criză, prin promovarea spiritului antreprenorial și dezvoltarea de noi competențe. Acest lucru ar crea milioane de noi locuri de muncă;
- O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă - crearea condițiilor pentru modernizarea piețelor forței de muncă, în scopul creșterii gradului de ocupare al forței de muncă și asigurării durabilității modelelor sociale europene, în condițiile ieșirii la pensie a generației baby-boom;
- Platforma europeană împotriva sărăciei - asigurarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, ajutând persoanele sărace și excluse social și permițându-le să joace un rol activ în societate.

Raportarea și evaluarea obiectivelor stabilite prin Europa 2020 și Pactul de stabilitate și de creștere (PSC) vor fi efectuate simultan (rămânând instrumente

distincte) pentru o mai bună coerență. Acest lucru va permite ambelor strategii să urmărească obiective de reformă similare, rămânând în același timp instrumente separate.

4.2. Strategii și politici naționale

Cadrul general este definit de Programul de Guvernare 2023-2024 al Guvernului României, Capitolul 5 Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului. În cadrul subcapitolului Antreprenoriat, este prezentat scopul Programului, acela de susținere a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii plecând de la cele patru mari nevoi sistemice ale mediului de afaceri din România – nevoia de a crește densitatea antreprenorială, de a crește reziliența firmelor, de a încuraja creșterea în talie a firmelor și de a încuraja crearea de valoare adăugată.

Cele 4 obiective principale ale Programului de Guvernare, secțiunea antreprenoriat, vizează următoarele aspecte:

Reformarea relației dintre administrație și mediul de afaceri:

- Debirocratizare și digitalizare în relația cu mediul de afaceri.
- Asigurarea stabilității și predictibilității în mediul de afaceri.
- Reducerea costurilor administrative și furnizarea de servicii publice eficiente.
- Dezvoltarea infrastructurii de conectare accesibilă.
- Tratat egal și respectarea legii pentru toți operatorii economici.
- Asigurarea unui cadru legislativ și economic pentru dezvoltarea profesioniștilor independenți și a antreprenorilor individuali (PFA), inclusiv facilitarea accesului la finanțare.

Creșterea competitivității companiilor:

- Implementarea schemelor de ajutor de stat, granturilor și garanțiilor pentru sprijinirea companiilor.

Crearea unui ecosistem antreprenorial pentru Start-up-uri:

- Introducerea unui cadru legislativ stimulativ pentru Start-up-uri.
- Furnizarea instrumentelor necesare de finanțare pentru a facilita dezvoltarea Start-up-urilor.

Page | 28

Stimularea antreprenorială prin programe de creare și consolidare a Start-up-urilor.

Obiectivele specifice sunt în număr de 10, urmărind:

Crearea de Comunități și Hub-uri de Inovare:

- Dezvoltarea comunităților, clusterelor și hub-urilor de inovare pentru a sprijini creșterea productivității firmelor, facilitându-le competiția la nivel național și internațional.

Îmbunătățirea Expertizei IMM-urilor:

- Accentul pe îmbunătățirea expertizei manageriale, tehnice și de piață a IMM-urilor prin atragerea și menținerea de talente, inovare, cercetare-dezvoltare, re tehnologizare, standardizare, marketing și eficientizarea costurilor, pentru a spori eficiența și competitivitatea acestora.

Promovarea Asocierii în Afaceri și Cultura Antreprenorială:

- Încurajarea asocierii în afaceri prin formarea de cluster și rețele de afaceri, precum și promovarea și impresarierea afacerilor, mai ales pe plan internațional. În plus, promovarea culturii și educației antreprenoriale pentru a încuraja înțelegerea antreprenoriatului și asumarea riscului de a fi antreprenor.

Principalele direcții de acțiune vizează următoarele aspecte:

Dezvoltarea Cooperării și Competitivității Clusterelor:

- Facilitarea colaborării dintre universități, instituții de suport, sectorul de afaceri și agenții guvernamentale pentru a sprijini clusterelor economice existente și a promova formarea de noi clusterelor, astfel încât acestea să devină mai sofisticate și competitive.

Page | 29

Inovație Digitală și Infrastructură Locală:

- Crearea Hub-urilor Digitale de Inovare prin parteneriate între comunitățile de afaceri digitale, universități și institutele de cercetare.
- Dezvoltarea structurilor locale de afaceri, inclusiv acceleratoare, hub-uri, spații de co-working, parcuri industriale și științifice, pentru a sprijini antreprenorii și inovatorii locali.

Sprijinirea Antreprenoriatului Rural și Identificarea de Exemple de Succes:

- Susținerea dezvoltării antreprenoriatului rural și a rețelelor de comunități antreprenoriale rurale și food hubs prin servicii-suport dedicate.
- Identificarea și promovarea exemplelor pozitive în care companiile românești au reușit să se extindă cu succes pe piețele externe, servind ca modele pentru alți antreprenori.

Dezvoltarea Sectoarelor Economice Prioritare și Strategii Digitale:

- Stabilirea sectoarelor economice declarate prioritare pe termen mediu și lung în economia românească.
- Elaborarea unei strategii de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii din România, în context digital, și dezvoltarea unui pol de creștere în domenii cheie, cum ar fi IT-ul.

Promovarea Investițiilor și Sprijin Financiar:

- Încurajarea utilizării tehnologiilor de vârf și promovarea inovației în producția specializată (high-tech).
- Facilitarea formării rețelelor de investitori business angels și promovarea platformelor de investiții participative, precum crowd-funding sau crowd-lending.
- Crearea de fonduri de investiții de capital de risc pentru sprijinirea întreprinderilor care solicită finanțare pentru proiecte de mare anvergură.

5 Analiza situației existente; definirea problemelor

5.1. Mediul de afaceri din regiunea Nord-Vest

Reprezentând 14,3 % din teritoriul țării și 13,11% din populația totală (creștere de la 12,92% în 2012), Regiunea Nord-Vest a contribuit cu 12,23 % la formarea PIB-ului național în anul 2017, ocupând locul 2 la nivel național, cu o valoare de 104.848,90 milioane lei (23.043,00 milioane euro), în creștere cu 36.8% față de nivelul anului 2014.

Între 2012 și 2017, cifra de afaceri a unităților locale active din Regiunea Nord-Vest a înregistrat creșteri semnificative, atingând suma de 153.245.000 mii lei în 2017. Aceasta a reprezentat aproximativ 11% din cifra de afaceri totală din România, evidențiind o creștere de aproape 39,44% față de anul 2012. În această perioadă, cifra de afaceri în regiune a crescut cu 26,52%, o rată mai mare decât media națională. Cu toate acestea, în 2017, cifra de afaceri medie pe întreprindere în Regiunea Nord-Vest a fost cu 25% sub media națională, care a fost de 2.435.052 lei în acel an. Aceasta indică o distribuție inegală a cifrei de afaceri la nivel național, accentuând diferențele semnificative între regiunile de dezvoltare.

În 2017, sectorul IMM-urilor din Regiunea Nord-Vest a contribuit cu 73,75% la cifra de afaceri totală a regiunii, depășind media națională de 69,45%. Aceste întreprinderi au asigurat 74,93% din forța de muncă și 70,66% din investițiile nete din regiune. În aceeași perioadă, întreprinderile mici au generat cea mai mare parte a cifrei de afaceri din regiune (27,97%), urmate de întreprinderile mari (26,24%). Deși în număr mai mic la nivel regional, aceste întreprinderi mari au avut o contribuție semnificativă la totalul cifrei de afaceri. Detaliile privind performanța întreprinderilor pe clase de mărime sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Page | 31

Regiunea Nord-Vest înregistrează cel mai mare număr de unități locale active din țară, exceptând București-Ilfov, în anul 2018 fiind active 88.026 unități locale, reprezentând 14,88% din numărul înregistrat la nivel național.

În ceea ce privește mărimea întreprinderilor, în anul 2018, numărul microîntreprinderilor (0-9 angajați) reprezintă 89,31% din totalul întreprinderilor active din regiune, întreprinderile mici (10-49 angajați) reprezentau 8,94% din totalul întreprinderilor active, întreprinderile mijlocii (50-249 angajați) reprezentau 1,49%, iar cele mari aveau o pondere de doar 0,25%. Din perspectiva ponderii firmelor mari, cu o contribuție semnificativă la creșterea și dezvoltarea economică a regiunilor, din totalul național de 1.779 de firme mari, Regiunea Nord-Vest (203) ocupă locul al treilea după București-Ilfov (629) și Centru (233). În ierarhia regională, cele mai multe firme mari se află în județul Cluj (86) și în județul Bihor (49).

Ponderea IMM-urilor în total firme, la nivel regional, a rămas relativ constantă cu o ușoară scădere de 0,11 puncte procentuale în perioada analizată, reprezentând în anul 2018 99,75%, pondere similară cu cea înregistrată la nivel național (99,69%). În Regiunea Nord-vest numărul firmelor mari a crescut cu 19 (10.3%) în perioada 2014-2018.

Legat de densitatea IMM-urilor, în anul 2018, Regiunea Nord-Vest se poziționează pe locul al II-lea în ierarhia națională, cu 33,44 IMM-uri/1000 de locuitori, peste media națională de 29,43 IMM/1000 de locuitori.

Conform datelor furnizate de ONRC întreprinderile din regiune au generat, în anul 2018, o cifră de afaceri de 156.062 milioane de lei, reprezentând 10% din cifra de afaceri totală la nivel de țară și au asigurat locuri de muncă pentru 534.490 persoane (10,3% din total național). Comparativ cu anul 2014, acest indicator a crescut cu peste 10%. În același an, sectorul IMM a contribuit cu 70,9% la cifra de afaceri totală la nivelul regiunii, asigurând ocuparea a 73,0% din forța de muncă. La nivel regional cea mai ridicată valoare a cifrei de afaceri în anul 2018 a fost înregistrată în ramura "Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor" (36,03% din cifra de afaceri totală la nivel de regiune), urmată de "Industria prelucrătoare" (30,42%).

Regiunea Nord-Vest este încadrată în categoria inovatorilor emergenți din UE, iar ecosistemul său de inovare este insuficient dezvoltat. RNV se află pe locul 2 la nivel național ca densitate de unități de CD, după capitală, având o ofertă variată și competitivă de educație superioară (90 de facultăți, din 546 la nivel național; cea mai bine cotate universitate din RO la nivel internațional se află în regiune). Principalele provocări evidențiate în PDR NV și RIS3 NV sunt legate de lipsa acută a finanțării și de rezultatele slabe ale colaborării dintre mediul de afaceri și cel de cercetare. Cele 8 EITT (locul 2, după București-Ilfov) nu oferă serviciile necesare pentru facilitarea transferului rezultatelor cercetării către mediul de afaceri, iar lanțul de inovare este fragmentat, neexistând suficiente structuri și mecanisme funcționale de legătură. Resursele umane din sistemul de CDI sunt insuficiente (aprox. 2300 salariați ENI, numai 7% din totalul național, 2020).

Industria din Regiunea Nord-Vest contribuie peste medie la formarea cifrei de afaceri din Industrie în România (cu 31,4%). În Regiunea Nord-Vest, în anul 2017, contribuția cea mai mare la cifra de afaceri din Industrie41, a avut-o județul Cluj

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

(14.023 milioane lei, în creștere cu aproape 80% față de anul 2012), urmat la mare diferență de județul Bihor (10.000 milioane lei, în creștere cu doar 12% față de anul 2012). Pe ultimul loc se situează județul Sălaj care a înregistrat o cifră de afaceri a unităților locale active din industrie mai mică de aproximativ 3,5 ori decât cea a județului Cluj.

Page | 33

În sectorul serviciilor, excluzând comerțul, cifra de afaceri a unităților locale active a crescut cu 105% între 2012 și 2018, ajungând la 34.640 milioane lei în 2018. Același trend ascendent a fost observat și în ceea ce privește numărul de salariați, înregistrând o creștere de 12,49% în aceeași perioadă. Comerțul, care domină sectorul terțiar în regiune, a înregistrat o creștere a cifrei de afaceri cu 48% între 2012 și 2018 și o creștere a numărului de angajați cu 6%.

Analiza dinamicii altor sub-sectoare din categoria serviciilor indică o creștere a importanței serviciilor intensive în inteligență, cum ar fi cercetarea-dezvoltarea și tehnologia informației și comunicațiilor (ITC). Aceste servicii au contribuit semnificativ la formarea cifrei de afaceri regionale și la numărul total al angajaților. În particular, cifra de afaceri a unităților din domeniul ITC a crescut cu peste 100% între 2012 și 2018, plasând Regiunea Nord-Vest pe locul al doilea la nivel național, după București-Ilfov.

În ceea ce privește sectorul construcțiilor, cifra de afaceri a crescut cu 30% între 2012 și 2018, cu o scădere înregistrată în 2016. Totuși, numărul de angajați a înregistrat o scădere de 5% în aceeași perioadă analizată.

La nivel regional, județul Cluj deține ponderea cea mai ridicată a unităților locale active (39,62%), fiind urmat de Bihor (22,89%). Cele mai puține unități locale activau în județele Bistrița-Năsăud (7.453) și Sălaj (5.347). Județul Cluj ocupă a doua poziție în ierarhia națională, după București, fiind urmat de județul Timiș.

În perioada 2014-2018, numărului unităților locale active a crescut cu 15% la nivelul Regiunii Nord-Vest, creșterea fiind datorată în mare politicilor de dezvoltare

aplicate în domeniu. Sectoarele care au avut cea mai mare creștere sunt: Sănătate (+64%), Activități de spectacole, culturale și recreative (+55%), Învățământ (+54%), IT (+32%) și Transport și depozitare (+21%). În același timp, două sectoare au înregistrat o scădere în perioada analizată: Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-17%) și Industria Extractivă (-9,6%).

5.2. Mediul de afaceri din județul Cluj

Din punct de vedere al performanțelor economice, județul Cluj se află detașat pe primul loc în Regiunea Nord-Vest și Macroregiunea I, ocupând locul IV la nivel național, după Municipiul București, Ilfov și Timiș, la egalitate cu Județul Constanța. La nivelul anului 2008, PIB/locuitor la paritatea puterii de cumpărare standard (PPS) la nivelul Județului Cluj era de 14.100 Euro, cu 20,5% peste media națională și cu 35,6% mai mult decât media Regiunii Nord-Vest. Cu toate acestea, PIB/locuitor de la nivelul județului se afla, în 2008, la 56% din media UE-27.

Nivelul relativ ridicat al PIB/locuitor indică faptul că activitatea economică de la nivelul Județului Cluj are o valoare adăugată ridicată, bazată, în mare parte, pe sectorul terțiar și pe ramuri industriale cu un nivel ridicat al productivității (echipamente IT&C, metalurgie, echipamente etc.).

Din punct de vedere structural, economia Județului Cluj se bazează în special pe servicii și industrie, care contribuiau cu 58,3%, respectiv 23,7% la valoarea adăugată brută (VAB) județeană în 2008. Raportat la structura economiei regionale și naționale, Județul Cluj are o pondere mai ridicată a sectorului terțiar și de construcții, respectiv o pondere mai redusă a industriei și agriculturii. Ponderea mare a sectorului de servicii justifică performanțele ridicate ale economiei județene, cunoscut fiind faptul că economiile dezvoltate au o pondere a acestui sector de 70-80%.

Conform Topului Forbes România, județul Cluj găzduia, în 2010, 35 (7%) dintre cei 500 cei mai bogați oameni de afaceri din România, ceea ce îl situează pe locul II la nivel național, după Municipiul București. De asemenea, în Județul Cluj își au sediul 5% din firmele înregistrate în România, cele mai multe din țară exceptând capitala, prin urmare, clujenii au un spirit antreprenoriale mult mai ridicat decât locuitorii altor județe. Clujul este singurul județ din afara capitalei în care își are sediul una dintre primele 5 bănci comerciale din România, aceasta fiind înființată și controlată de oameni de afaceri locali. De asemenea, în județ își au încă sediul importante companii cu capital local, ce sunt recunoscute pe piața internă și externă: JOLIDON, GEROVITAL, FARMEC, etc. În viziunea clujenilor, așa cum indică ancheta realizată în rândul populației, sprijinirea dezvoltării afacerilor inițiate de întreprinzători locali este văzută ca una dintre primele trei măsuri ce ar trebui întreprinse pentru dezvoltarea economică a județului.

Page | 35

În perioada 2008-2018 volumul economiei atât din Cluj-Napoca, cât și din Zona Metropolitană Cluj s-a dublat.

Anul 2017 este un al doilea vârf istoric de formare de firme noi. Față de anul precedent s-au format cu 45% mai multe firme. Această creștere rapidă se datorează programului „Start-up nation”, finanțat de către Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat, care a urmărit să încurajeze înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii. Cluj-Napoca a fost localitatea cu cele mai multe aplicații, după București, ceea ce a făcut ca, în noul val de finanțare din 2018, să fie descurajate prin punctaj participarea firmelor din București, Ilfov și județul Cluj.

În anul 2018 în județul Cluj au fost active 30,5 mii de organizații cu salariați, dintre care 78% localizate în Zona Metropolitană Cluj și 64% în Cluj-Napoca. În Zona Metropolitană Cluj sunt localizate 21,2 mii de societăți comerciale, în special de-a lungul culoarului Someșului Mic în Florești, Cluj-Napoca și Gilău.

Evoluția pozitivă semnificativă a performanței economiei locale a făcut ca în anul 2018, Cluj Napoca să înregistreze cea mai ridicată valoare a veniturilor realizate în mediul privat din România, exceptând Bucureștiul. Acestea au fost de aproape 61 mld. lei, de 3 ori mai mult decât cel mai slab performer dintre polii de creștere, municipiul Iași.

Page | 36

O defalcare a veniturilor private pe marile sectoare de activitate arată că în economie au crescut în mod semnificativ proporțiile veniturilor din comerț și din servicii, care au ajuns în 2018 să fie 43,2% și respectiv 28,4% din veniturile metropolitane agregate.

Proporția sectorului de construcții a rămas relativ stabilă în ultimii zece ani, având variații în jurul mediei de 10,2% din veniturile totale. Industria este pe un trend descrescător, scăzând de la 25,5% din veniturile totale în 2008 la 18,6% în 2018.

Sectorul de servicii a avut cea mai importantă creștere ca pondere în veniturile din economia locală. În ultima decadă, creșterea medie anuală a fost de 12,1%, iar veniturile s-au dublat. Excepție face anul 2011 când veniturile sectorului s-au contractat cu 20%. Momentul Crizei Financiare Internaționale din 2008 s-a resimțit în acest sector și în Cluj-Napoca. Aceste valori pot să construiască un orizont de anticipare legat de modul în care se va resimți o eventuală contracție a economiei globale în următoarea decadă.

Sectorul de comerț a avut o creștere medie anuală de 9,6% în ultima decadă. Excepție face anul 2009 când veniturile sectorului s-au contractat cu 16%. Pentru acest sector, acesta a fost anul în care s-a resimțit criza.

Sectorul de construcții este cel mai instabil. O contracție de 16,2% precum cea din anul 2014, a fost urmată de o creștere de 30% a veniturilor în 2015, ca apoi 2016 să fie un an fără nici un fel de creșteri. În mare măsură, aceste variații pot fi atribuite modului în care este structurat acest sector: în 2018, 183 de companii care aveau cel mult trei angajați realizau 10% din veniturile și 28% din profiturile sectorului. Aceste companii joacă rolul de ofertant de servicii și intermediari. Cel mai probabil

ele ar trebui clasificate în sectorul de servicii. De asemenea, există un ritm de încheiere a marilor proiecte de construcții cu efecte asupra veniturilor.

5.3. Mediul de afaceri din comuna Recea-Cristur

Creșterea economică recentă, concentrată în mare parte în sectoarele urbane, non-agricole ale economiei, atrage populația activă în zonele urbane. Migrarea în exterior a populației rurale tinere, alături de îmbătrânirea populației rurale, conduce la un declin al forței de muncă disponibile din spațiul rural.

Majoritatea locuitorilor din spațiul rural lucrează pe cont propriu, în special în agricultură, unde productivitatea și veniturile medii continuă să rămână scăzute.

În profil regional, tendințele privind gradul de ocupare a populației din totalul populației active reflectă diferit, în funcție de specificitatea socio-economică zonală și de transformările complexe ce au avut loc în cadrul economiei naționale, ca urmare a procesului de restructurare.

Potrivit datelor furnizate de Direcția Județeană Statistică Cluj în comuna Recea Cristur, evoluția numărului de angajați în perioada 2012 - 2018 este una ușor ascendentă. Cu toate acestea, la nivelul comunei există un număr extrem de mic de persoane salariate.

Cea mai mare parte a salariaților din comuna Recea Cristur, reprezentând peste o treime din totalul celor 38 salariați (36.84%), lucrează în administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public. Alte domenii de activitate în care se regăsesc ponderi semnificative din numărul total al salariaților din comună sunt sănătatea și asistența socială (28.94%), respectiv învățământul (18.42%).

Se remarcă o ușoară creștere a numărului șomerilor din comună, de la finalul anului 2019 până la finalul lunii martie a anului 2020, fapt ce se poate datora izbucnirii

pandemiei mondiale cu COVID-19, pandemie ce a afectat întreaga planetă, în toate domeniile de activitate.

La nivelul comunei Recea Cristur principalele activități constă în cultivarea terenurilor și creșterea animalelor.

Page | 38

În comuna Recea Cristur există doar câteva întreprinderi mici și mijlocii, majoritatea având între 1 și 10 angajați.

Conform platformei termene.ro, la nivelul anului 2022, în comuna Recea-Cristur erau înregistrate un total de 32 firme, dintre care 31 firme SRL, 1 firme SRLD. Domeniile de activitate cele mai populare în Recea-cristur sunt 4941 - Transporturi rutiere de marfuri, 6820 - Inchirierea și subinchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate, 113 - Cultivarea legumelor și a pepenilor, a radacinoaselor și tuberculilor.

La nivelul comunei Recea Cristur, la fel ca și în cazul a numeroase alte comune din județul Cluj, gradul de dezvoltare al serviciilor este mult mai redus prin comparație cu mediul urban, principalele servicii furnizate la nivel local fiind serviciile publice de educație și sănătate, comerțul cu amănuntul desfășurat prin magazinele sătești și serviciile incipiente de alimentație publică (baruri și cârciumi). În localitățile Recea Cristur, Osoi și Ciubăncuța se află câte un oficiu poștal.

Analiza activităților comerciale, de artizanat și servicii indică faptul că, în ciuda aparențelor, numărul de locuitori din zona rurală ocupați în activitățile de acest tip e nesemnificativ. Venitul care poate fi obținut din aceste surse acoperă doar necesarul pentru subzistență, existând nevoia acută de dezvoltare a acestor activități, care pot contribui la dezvoltarea economiei rurale în ansamblul ei.

La nivelul comunei funcționează Asociația crescătorilor de animale din Recea Cristur, al cărei scop este de a dezvolta interesul general al localnicilor din comuna

Recea Cristur pentru creșterea animalelor, de a realiza activități în interesul general al fermierilor, de a prelua pășuna comunei în administrare, etc.

În localitatea reședință de comună, Recea Cristur, se organizează un târg de animale în a doua sâmbătă din fiecare lună.

Page | 39

O realizare deosebită care trebuie menționată în contextul dezvoltării agriculturii locale este existența în comună, începând cu luna aprilie a anului 2014, a fermei BT Bison Ranch, cea mai mare fermă de bizoni din Europa, ca întindere și ca număr de exemplare. Investiția aparține unor oameni de afaceri germani și danezi și se ridică până în prezent la 2.5 milioane de Euro.

Bizonii sunt crescuți pentru carne, în vederea exportului în țări din vestul Europei, în special în Germania, țară în care se înregistrează o cerere foarte mare pentru acest tip de carne, dar se va încerca comercializarea cărnii și în România. Au fost concesionate circa 500 de hectare de pășune de la locuitorii comunei, la care se adaugă încă 100 de hectare destinate cultivării grânelor pentru hrana animalelor.

Potrivit unuia dintre proprietarii fermei, dezvoltarea acestei afaceri în Transilvania și implicit, în comuna Recea Cristur, s-a datorat existenței tradiției de creștere a vitelor și a cultivării pământului în România, existenței unor suprafețe mari de teren care permit ținerea bizonilor în stabulație liberă și peste iarnă, dar și apropierii locației față de Aeroportul Internațional Cluj-Napoca, comuna Recea Cristur fiind situată la 45 de km față de aeroport.

Unul dintre principalele efecte pe plan local al inaugurării fermei de bizoni la Recea Cristur este angajarea a 30 de persoane din comuna Recea Cristur și din comuna vecină Panticu. Astfel, conform datelor existente în mediul online, în anul 2018 erau 24 persoane angajate la BT Bison Ranch.

Proprietarii fermei nu doresc să se oprească doar la ferma de bizoni ce există în prezent, ci intenționează ca în următorii ani să se extindă și în comunele din

apropiere, să înființeze o grădină zoologică cu animale de vânat (mistreți, cerbi), o crescătorie de sturioni, un complex hotelier deasupra țarcului de bizoni și cabane pentru vânători, o carmangerie, un abator și un lanț de steakhouse-uri în România și Germania. Proiectul include și crearea unui complex de vânătoare, în cadrul căruia va fi posibilă vânarea muflonilor, a cerbilor carpatini și a celor lopătari. Un al obiectiv ambițios al proprietarilor acestei afaceri este acela ca România să devină exportatorul numărul unu de carne de bizon din Europa.

Page | 40

6. Viziunea Strategiei, Obiectivul General, Obiectivele Specifice, Direcții de acțiune și proiecte propuse

Strategia DMA vizează configurarea unui mediu de afaceri deschis, transparent și atractiv, caracterizat de predictibilitate și de un cadru normativ clar, stabil și coerent, susținut de un cadru instituțional adecvat, în concordanță cu documentele directoare de la nivel județean, regional, național și european.

Obiectivul general îl reprezintă dezvoltarea unui mediu de afaceri bazat pe competitivitate și spirit antreprenorial, pentru a face față concurenței pe piața locală, regională și națională.

Obiectivele specifice sunt următoarele:

- Promovarea creșterii economice prin investiții și îmbunătățirea climatului investițional;
- Creșterea transparenței actului decizional, al politicilor publice locale prin stimularea și promovarea implicării mediului de afaceri în luarea deciziilor;
- Îmbunătățirea mediului de afaceri și stimularea antreprenoriatului tânăr, prin creșterea accesului întreprinzătorilor și profesiilor liberale la consultanță de calitate și prin dezvoltarea serviciilor de consultanță;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Obiectivele Strategiei vor fi îndeplinite prin următorul set de măsuri și acțiuni specifice, menite să ajute dezvoltarea mediului de afaceri local.

În rândurile următoare vor fi prezentate cele 5 direcții de acțiune propuse, cât și o serie de proiecte care ar putea fi implementate în vederea îndeplinirii obiectivului principal - dezvoltarea mediului de afaceri al comunei Recea-Cristur.

Page | 41

D1 - Îmbunătățirea accesului firmelor la servicii de afaceri de calitate, inclusiv sprijinirea firmelor tinere și antreprenorilor tineri

Firmele nou înființate au nevoie de sprijin pentru desfășurarea afacerii, deoarece experiența în domeniul antreprenorial se acumulează treptat, iar o firmă nou înființată are nevoie de sprijin atât pe perioada de debut, cât și în continuare, pentru creșterea randamentului. În plus, oferirea de facilități fiscale acestor firme ar putea contribui la menținerea tinerilor în comună, care nu vor mai fi atrași de alte zone unde să-și deschidă afacerea.

Proiecte propuse

- Sprijinirea la nivel local a firmelor tinere în primii ani de activitate, pentru ca acestea să aibă premisele de a reuși;
- Crearea de strat-up-uri de către tinerii antreprenori, persoane ce domiciliază în mediul rural, persoane dezavantajate;
- Sprijinirea dezvoltării capacității antreprenoriale a tinerilor;
- Reamenajarea terenurilor, cladirilor, dezafectate/abandonate (inclusiv activități de demolare) și pregătirea acestora pentru noi activități economice;
- Campanii de promovare a agenților economici, a identității firmelor și produselor / pachetelor de servicii ale acestora;

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Sprijin pentru internaționalizare, participare la targuri, evenimente de profil, interne si internationale;
- Crearea si/sau extinderea diferitelor tipuri de structuri regionale/locale de sprijinire a afacerilor (construirea, modernizarea, extinderea de clădiri și anexe aferente, exclusiv pentru activități de producție și servicii pentru firme);
- Încurajarea firmelor care folosesc resursele umane si materia prima existente la nivel local agro-zootehnic;
- Îmbunătățirea și perfecționarea competențelor profesionale a persoanelor tinere și adulte;
- Informarea cetățenilor cu privire la oportunitățile de finanțare nerambursabile;

Page | 42

D2 - Dezvoltarea activităților Agricole ecologice

Agricultura ecologică este din ce în ce mai preferată agriculturii convenționale, atât de marii producători cât și de fermieri. Producătorii, procesatorii și comercianții ecologici sunt încurajați prin programe naționale și europene prin programe care să-i ajute să treacă de la agricultura convențională la cea ecologică.

Proiecte propuse:

- Activități de relationare cu mediu academic din zonă;
- Organizarea unor seminarii de informare a mediului de afaceri local privind accesul pe Piata Unică ;
- Sprijinirea infiintării unor centre de prelucrare sau colectare a laptelui si a carni;
- Măsuri de sprijinire a Agricultorilor prin accesarea de fonduri pentru modernizarea exploatațiilor agricole;

- Dezvoltarea facilităților de sprijinire a activităților economice (crearea de puncte de vânzare directe a produselor locale tradiționale de către producători);
- Realizarea condițiilor pentru funcționarea unei piețe agroalimentare;
- Sprijinirea infiintării unor ferme pilot;
- Pregătirea personalului pentru creșterea capacității de adaptare la mediul economic;
- Calificarea și recalificarea, instruirea și perfecționarea persoanelor ocupate în agricultura de subsistență;
- Sprijinirea producătorilor tradiționali și a asociațiilor agricole;
- Identificarea și stimularea unor noi afaceri agricole în mediul rural;
- Măsurile de sprijin pentru domenii competitive și sisteme productive integrate, inclusiv pentru dezvoltarea de produse, servicii și procese tehnologice noi, cu valoare adăugată crescută “verzi”.

D3 - Dezvoltarea activităților turistice

Turismul și agroturismul sunt activități care generează venituri alternative, oferind posibilități de dezvoltare a comunei Recea Cristur, datorită peisajelor, ariilor semi-naturale și ospitalității locuitorilor acestei zone. Potențialul dezvoltării acestui sector este dat de conservarea tradițiilor, culturii și a specialităților culinare și a băuturilor, precum și de diversitatea resurselor turistice rurale. Este necesar un proces de modernizare, dezvoltare și inovare pentru turismul în această zonă, precum și de crearea unor servicii turistice moderne și competitive. Activitatea de turism este afectată de lipsa organizării, promovării și diseminării informațiilor.

Comuna Recea Cristur prezintă potențial turistic. Poziția geografică a comunei favorizează dezvoltarea turismului, prin diversitatea peisajului (dealuri, munți, văi). Comuna dispune de cele două monumente istorice menționate

UNIUNEA EUROPEANĂ

anterior, de obiceiuri gastronomice și tradiții populare, de manifestări artistice și culturale.

Menținerea identității culturale trebuie să includă câțiva factori, cum ar fi educația și consumatorii de cultură. Protejarea moștenirii rurale este extrem de importantă în ceea ce privește dezvoltarea turismului în această zonă, ca modalitate de promovare a satelor din Recea Cristur, cu un efect pozitiv asupra atragerii turiștilor, dar și asupra populației locale.

Page | 44

Proiecte propuse:

- Dezvoltarea unui parteneriat pentru crearea unor pachete turistice;
- Realizarea unui parc de Aventura în satul Recea-Cristur;
- Încurajarea activităților în domeniul agroturismului și turismului de agrement;
- Dezvoltarea complexului de vânătoare în comună;
- Realizarea unei mini-grădini zoologice în localitatea Recea Cristur;
- Dezvoltarea infrastructurii de cazare prin înființarea de pensiuni turistice în comuna Recea Cristur;
- Construirea de cabane-restaurant pe raza comunei;
- Dezvoltarea unităților de alimentație publică pentru susținerea activității de turism;
- Implementarea și dezvoltarea agroturismului și a turismului ecologic;
- Promovarea turismului de agrement, cultural și de afaceri;
- Organizarea de evenimente și acțiuni axate pe specificul local;
- Desfășurarea unor schimburi cultural-turistice între comuna Recea Cristur și alte localități din țară sau din străinătate;
- Promovarea comunei prin mass-media la nivel local și național
- Elaborarea a diferite materiale de prezentare și promovare a comunei (broșuri, pliante, catalog de promovare a comunei, site web de promovare, monografia comunei, broșură într-o limbă de circulație internațională, etc.)

D4 - Creșterea accesului și participarea la formarea continuă

Această măsură se adresează deopotrivă profesorilor, șomerilor sau celor care doresc o reconversie profesională, precum și pensionarilor care doresc o viață activă și după vârsta pensionării.

Page | 45

Proiecte propuse:

- Programe de formare, perfecționare, recalificare, reconversie profesională a adulților în vederea satisfacerii nevoilor locale ale pieței muncii și promovării adaptabilității angajaților;
- Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri;
- Promovarea oportunităților de ocupare pentru persoanele cu risc ridicat de excluziune
- Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei Recea Cristur în managementul producției și valorificării în domeniul agricol;
- Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei Recea Cristur în managementul turistic;
- Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei Recea Cristur în tehnologia informațională;
- Măsuri de dezvoltare a resurselor umane din învățământ prin implicarea în proiecte inclusiv în parteneriat cu ceilalți actori locali;
- Promovarea în educația elevilor a culturii antreprenoriale, a spiritului civic și a voluntariatului.

D5 - Modernizarea administrației publice locale

Obiectivul direcției de dezvoltare: Primăria Recea-Cristur trebuie să asigure servicii publice la același nivel de calitate cu toate zonele și localitățile din țară.

Proiecte propuse:

- Adaptarea anuală a organigramei și ROF la nevoile instituției și schimbările legislative
- Organizarea unor stagii de instruire a personalului administrației publice locale
- Organizarea unor întâlniri cu cetățenii și tinerii;
- Încheierea de parteneriate cu organizații neguvernamentale;
- Crearea unor baze de date la nivel local cu activele disponibile (imobile libere, terenuri care pot fi concesionate etc.);
- Organizarea unui dialog real între reprezentanții autorității publice locale și cei ai mediului de afaceri pentru a identifica noi oportunități;
- Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună
- Crearea unui birou pentru promovarea dezvoltării proiectelor cu finanțare nerambursabilă în mediul rural

UNIUNEA EUROPEANĂ

PLANUL DE ACȚIUNE

Direcții	Tipuri de proiecte/măsur	Beneficiari	Rezultate așteptate	Termen de realizare	Localizare	Surse de finanțare
Îmbunătățirea accesului firmelor la servicii de afaceri de calitate, inclusiv sprijinirea firmelor tinere și antreprenorilor tineri	Sprijinirea la nivel local a firmelor tinere in primii ani de activitate, pentru ca acestea sa aiba premisele de a reusi;	antreprenorii la început de drum	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Crearea de strat-up-uri de catre tinerii antreprenori, persoane ce domiciliza in mediul rural, persoane dezavantajate;	antreprenorii la început de drum	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

	Sprijinirea dezvoltarii capacitatii anteprenoriale a tinerilor;	antreprenorii la început de drum	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Reamenajarea terenurilor, cladirilor,dezafectate/abandonate (inclusiv activitati de demolare) si pregatirea acestora pentru noi activitati economice;	antreprenorii locali, indiferent de vechime, cât și cei străini	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Campanii de promovare a agentilor economici , a identitatii firmelor si produselor /pachetelor de servicii ale acestora;	antreprenorii locali, indifecant a vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

					PDR, PR NV
	Sprijin pentru internationalizare, participare la targuri, evenimente de profil, interne si internationale;	antreprenorii locali, indifecant a vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Crearea si/sau extinderea diferitelor tipuri de structuri regionale/locale de sprijinire a afacerilor (construirea, modernizarea, extinderea de clădiri și anexe aferente, exclusiv pentru activități de producție și servicii pentru firme);	antreprenorii locali, indiferent de vechime, cât și cei străini	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

	Încurajarea firmelor care folosesc resursele umane si materia prima existente la nivel local agro-zootehnic;	antreprenorii locali, indiferent de vechime, cât și cei străini	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Îmbunătățirea și perfecționarea competențelor profesionale a persoanelor tinere și adulte;	antreprenorii locali, indiferent de vechime, cât și cei străini	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Informarea cetățenilor cu privire la oportunitățile de finanțare nerambursabile;	antreprenorii existenți sau viitori	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR,

UNIUNEA EUROPEANĂ

						PDR, PR NV
Dezvoltarea activităților Agricole ecologice	Activități de relationare cu mediu academic din zonă;	antreprenorii existenți sau viitori	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea- Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Organizarea unor seminarii de informare a mediului de afaceri local privind accesul pe Piata Unică ;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea- Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

	Sprijinirea infiintării unor centre de prelucrare sau colectare a laptelui si a carnii;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Măsuri de sprijinire a Agricultorilor prin accesarea de fonduri pentru modernizarea exploatațiilor agricole;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Dezvoltarea facilităților de sprijinire a activităților economice (crearea de puncte de vânzare directe a produselor locale tradiționale de către producători);	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

					PDR, PR NV
Realizarea condițiilor pentru funcționarea unei piețe agroalimentare;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
Sprijinirea infiintării unor ferme pilot;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

	Pregătirea personalului pentru creșterea capacității de adaptare la mediul economic;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Calificarea și recalificarea, instruirea și perfecționarea persoanelor ocupate în agricultura de subzistență;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Sprijinirea producătorilor tradiționali și a asociațiilor agricole;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR,

UNIUNEA EUROPEANĂ

					PDR, PR NV
Identificarea și stimularea unor noi afaceri agricole în mediul rural;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
Măsuri de sprijin pentru domenii competitive si sisteme productive integrate, inclusiv pentru dezvoltarea de produse, servicii si procese tehnologice noi, cu valoare adaugata crescuta “verzi”.	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Dezvoltarea activităților turistice	Dezvoltarea unui parteneriat pentru crearea unor pachete turistice;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Realizarea unui parc de Aventura in satul Recea-Cristur;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Încurajarea activităților în domeniul agroturismului si turismului de agrement;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

					PDR, PR NV
Dezvoltarea complexului de vânătoare în comună;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
Realizarea unei mini-grădini zoologice în localitatea Recea Cristur;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

INPR
INSTITUTUL NAȚIONAL DE PROIECTARE ȘI CERCETARE
NORD-VEST

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Dezvoltarea infrastructurii de cazare prin înființarea de pensiuni turistice în comuna Recea Cristur;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
Construirea de cabane-restaurant pe raza comunei;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
Dezvoltarea unităților de alimentație publică pentru susținerea activității de turism;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

					PDR, PR NV
	Implementarea și dezvoltarea agroturismului și a turismului ecologic;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea- Cristur buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Promovarea turismului de agrement, cultural și de afaceri;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea- Cristur buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

	Organizarea de evenimente și acțiuni axate pe specificul local;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Desfășurarea unor schimburi cultural-turistice între comuna Recea Cristur și alte localități din țară sau din străinătate;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea și diversificarea afacerilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Promovarea comunei prin mass-media la nivel local și național	antreprenorii locali, indiferent de vechime	atragera de noi investitori în comună	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

						PDR, PR NV
	Elaborarea a diferite materiale de prezentare și promovare a comunei (broșuri, pliante, catalog de promovare a comunei, site web de promovare, monografia comunei, broșură într-o limbă de circulație internațională, etc.)	antreprenorii locali, indiferent de vechime	atragera de noi investitori în comună		comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
				2023-2028		
Creșterea accesului și participarea la formarea continuă	Programe de formare, perfecționare, recalificare, reconversie profesională a adulților în vederea satisfacerii nevoilor locale ale pieței muncii și promovării adaptabilității angajaților;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	facilitarea accesului angajatorilor la angajați pregătiți, din comună		comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
				2023-2028		

INPR
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ȘI PROMOVARE A INOVAȚIEI
NORD-VEST

	Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	facilitarea accesului angajatorilor la angajați pregătiți, din comună	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Promovarea oportunităților de ocupare pentru persoanele cu risc ridicat de excluziune	antreprenorii locali, indiferent de vechime	facilitarea accesului angajatorilor la angajați pregătiți, din comună precum și creșterea nivelului de trai	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

	<p>Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei Recea Cristur în managementul producției și valorificării în domeniul agricol;</p>	<p>antreprenorii locali, indiferent de vechime</p>	<p>facilitarea accesului angajatorilor la angajați pregătiți, din comună precum și creșterea nivelului de trai</p>	<p>2023-2028</p>	<p>comuna Recea-Cristur</p>	<p>buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV</p>
	<p>Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei Recea Cristur în managementul turistic;</p>	<p>antreprenorii locali, indiferent de vechime</p>	<p>facilitarea accesului angajatorilor la angajați pregătiți, din comună precum și creșterea</p>	<p>2023-2028</p>	<p>comuna Recea-Cristur</p>	<p>buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

			nivelului de trai		
Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei Recea Cristur în tehnologia informațională;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	facilitarea accesului angajatorilor la angajați pregătiți, din comună precum și creșterea nivelului de trai	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
Măsurile de dezvoltare a resurselor umane din învățământ prin implicarea în proiecte inclusiv în parteneriat cu ceilalți actori locali;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	creșterea nivelului de pregătire al viitorilor	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

			antreprenori, cât și angajați			PDR, PR NV
	Promovarea în educația elevilor a culturii antreprenoriale, a spiritului civic și a voluntariatului.	antreprenorii locali, indiferent de vechime	creșterea nivelului de pregătire al viitorilor antreprenori, cât și angajați	2023-2028	comuna Recea- Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
Modernizarea administrației publice locale	Adaptarea anuală a organigramei și ROF la nevoile instituției și schimbările legislative	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea sistemului administrativ pentru a răspunde nevoilor diverse a mediului de afaceri;	2023-2028	comuna Recea- Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

	Organizarea unor stagii de instruire a personalului administrației publice locale	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea sistemului administrativ pentru a răspunde nevoilor diverse a mediului de afaceri;	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Organizarea unor întâlniri cu cetățenii și tinerii;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea sistemului administrativ pentru a răspunde nevoilor diverse a mediului de afaceri;	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

	Încheierea de parteneriate cu organizații neguvernamentale;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea sistemului administrativ pentru a răspunde nevoilor diverse a mediului de afaceri;	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Crearea unor baze de date la nivel local cu activele disponibile (imobile libere, terenuri care pot fi concesionate etc.);	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea sistemului administrativ pentru a răspunde nevoilor diverse a mediului de afaceri; sporirea	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

			accesului antreprenorilor la bunurile din comună, în vederea valorificării lor		
	Organizarea unui dialog real între reprezentanții autorității publice locale și cei ai mediului de afaceri pentru a identifica noi oportunități;	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea sistemului administrativ pentru a răspunde nevoilor diverse a mediului de afaceri;	2023-2028	comuna Recea-Cristur buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV
	Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea sistemului administrativ pentru a	2023-2028	comuna Recea-Cristur buget local, buget de stat,

UNIUNEA EUROPEANĂ

			răspunde nevoilor diverse a mediului de afaceri;			PNRR, PDR, PR NV
	Crearea unui birou pentru promovarea dezvoltării proiectelor cu finanțare nerambursabilă în mediul rural	antreprenorii locali, indiferent de vechime	dezvoltarea sistemului administrativ pentru a răspunde nevoilor diverse a mediului de afaceri; creșterea nivelului de absorbție al fondurilor europene;	2023-2028	comuna Recea-Cristur	buget local, buget de stat, PNRR, PDR, PR NV

UNIUNEA EUROPEANĂ

			diversificarea afacerilor			
--	--	--	---------------------------	--	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

8. Planul de comunicare

Planul de comunicare furnizează ghiduri și activități sugestive pentru a asigura vizibilitatea măsurilor ce vor fi implementate în urma recomandărilor strategiei actuale. Comunicarea strategiei DMA și a acțiunilor aferente este esențială pentru atingerea obiectivelor stabilite. Orice strategie, inclusiv aceasta, trebuie comunicată pentru a fi considerată existentă, cel puțin în ochii beneficiarilor săi.

Page | 72

8.1. *Obiective de comunicare*

- Creșterea notorietății măsurilor de sprijin pentru mediul de afaceri.
- Consultarea continuă a reprezentanților mediului de afaceri pentru a le oferi sprijin în implementarea acestor măsuri.
- Instituționalizarea măsurilor recomandate în cadrul Strategiei DMA.

8.2. *Definirea publicului vizat în comunicarea strategiei DMA*

Publicul vizat de planul de comunicare este divers și include următoarele categorii:

- Instituții și structuri cu responsabilități în implementarea Strategiei DMA.
- Reprezentanți formali și informal ai mediului de afaceri local.
- Reprezentanți ai entităților din domeniul profesilor liberale.
- Reprezentanți ai furnizorilor de servicii de sprijin pentru mediul de afaceri.
- Membrii structurilor de dialog, precum patronate și comisii de dialog social

Aceste categorii reprezintă entitățile economice și reprezentanții lor, care sunt potențiali beneficiari ai Strategiei DMA și sunt deja identificate în perioada de realizare a studiilor.

8.3. **Comunicarea externă**

Creșterea notorietății măsurilor propuse în cadrul Strategiei DMA se va realiza folosind canalele online, respectiv postări pe pagina web a proiectului, cât și a primăriei, pe pagina Facebook a proiectului. De asemenea, Strategia va fi promovată și în cadrul conferinței finale a proiectului.

Page | 73

Tot în cadrul comunicării, se vor utiliza serviciile poștei electronice: e-mail - pentru stabilirea unui flux comunicațional constant între membrii proiectului, autoritatea publică locală și grupurile țintă. Un prim pas îl reprezintă identificarea și centralizarea pe categorii a adreselor de e-mail a grupurilor țintă. Stabilirea pentru fiecare categorie de public a tipurilor de mesaje și de informații de interes pentru acestea. Se vor întocmi liste de e-mailuri pentru fiecare categorie de public și se vor trimite informații de interes pentru acestea.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Bibliografie

Dr. Radu-Horațiu MUNTEANU coord., Strategia Guvernamentală pentru îmbunătățirea și dezvoltarea mediului de afaceri (Strategia DMA) 2010-2014, Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri https://media.hotnews.ro/media_server1/document-2010-07-9-7558720-0-strategia-dezvoltare-mediului-afaceri.pdf

Page | 74

Institutul Național de Statistică <https://insse.ro/cms/>

Petrovici, Norbert, Mare Codruța, Centrul Interdisciplinar pentru Știința Datelor, Cluj-Napoca/2020 <https://news.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2020/07/Raport-Economia-Clujului.pdf>

Planul de dezvoltare regională nord-vest 2021-2027, ADR Nord-Vest, <https://www.nord-vest.ro/adr-nv-2/dezvoltare/planuri-de-dezvoltare-regionala/>

PROGRAM DE GUVERNARE 2023-2024 VIZIUNE PENTRU NAȚIUNE, https://gov.ro/fisiere/pagini_fisiere/23-06-16-12-32-52Programul_de_Guvernare_2023-2024.pdf

Raport de analiza Coface, "Vulnerabilitatea mediului de afaceri în contextul pandemiei Covid-19" (<https://www.coface.ro/Stiri-Publicatii/Stiri/Analiza-Coface-Romania-Vulnerabilitatea-mediului-de-afaceri-in-contextul-pandemiei-Covid-19>)

Strategia de Dezvoltare a Județului Cluj pentru perioada 2014-2020, Consiliul Județean Cluj, <https://storage.googleapis.com/stateless-cjcluj-ro/2022/01/Strategia-de-dezvoltare-a-judetului-Cluj-2014-2020-part-1.pdf>

Strategia de dezvoltarea locală a comunei Recea-Cristur pentru perioada 2021-2027, <https://recea-cristur.ro/>

Strategia de dezvoltare locală GAL Valea Someșului <https://www.galvalesomesului.ro/strategia-de-dezvoltare-locala-gal-valea-somesului/>

Strategia de la Lisabona <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:184E:0030:0038:RO:PDF>

Strategia Europa 2020, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:ro:PDF>

